

1.0 VULA VAKAVITI

VULAIDOI (via veidonui kei na Me)

Sa via oti mai na draki ca, lailai tale ga na namu kei na lago. Tau e dua na uca bi, na ivakabonaniduruka, se kina na duruka kei na vico. E vanua, se keli tiko na uvi, vakabibi na yabaki levu (uvi leka), tekivu na werewere, tei na uvi taumada. Dreu tiko ga na moli, oti na duruka. Caka na kailegaga me revereve - kakana ni yabaki. Se na senikau ni vula o Me - na vulaomē (makarita, senikāloni).

Mai wai, drava tiko ga, levu ga na daniva, salala, sarā - gauna ni qoli lawa.

VULAIUCA (Maji-Me vakacaca)

Tunumaka tu na vanua, tau vakalevu na uca, gauna ni dobui kei na waluvu. E dau yacana tale ga na *vulaibotabota*, ni bota kina na uvi, tikau, tivoli. Wāgunu lelevu ni taucoko na vula, gauna ni vakaba kuka kei na kucokucoraki (butu manā).

2.0 WAI VAKAVITI

Ena macawa qo au na kacivaka yani kina e vica na wai ni vu.

1. VŪ -*mataqali mate ni tagitagī, vakadēmīlamīla na itagitagi, vuna meda vūvū.*

1. Mamai na drau ni tomole, tilomi na kena wai.

2. Tuki na drau ni quawawa, vakasaqara, ni sabuebue, vuloni, gunuva me vaka na waibuta.

3. Tuki se yaca e rua na tolo ni ziza kei na rua na qaliki, vakawai. Saqa, vuloni,

Vakamacala ni Kau

Quwawa n m kau levu toka tubu vakaveitalia e loma ni vanua, na tolona e dravia, oriori dravudravu damudamu qai dau tatavocivoci, na drauna e lelevu toka vaka na drau ni iboronidani, na sena e vulavula lalai, na vuana e moqimoqili lelevu, drokadroka ni se vou, dromodromo ni sa dreu;

Tomole n m kau lailai, sena kei na drauna e boi vinaka, sena dau isaluaki ni waiwai. Na tomoleniviti e drokadroka na drauna, lokaloka na tomoleniidia; tv **damole** [Rakiraki, Wainibuka], **domole** [Yanuca, Vatulele, Kadavu, Gonedau, Bua, Vanualevuiloma], **giawa**, **tomole**, **tamole** [Ba], **yagiawa** [Savatu];

Ziza n m cō bula rawarawa, wakana e lelevu qaitete levu, lalai mai na cagolaya, dau isaluaki ni kakana; r **cagolaya**

3.0 iVosavosa Vakaviti

Na ivosavosa cava e kenanai balebale na sasabai ni yalolailai.

Luku ikolo na dadatuvu

Na 'datuvu' e kena ibalebale na yalolailai. Qo me vaka na qaravi itavi, na cakacaka se na ivalu. Me vaka ni kodro mai na koli, ona sabaya ena ikolo, ni o sega ni rawa ni bolea.

Ni dua gona e yalolailai ena qaravi itavi, se kodro mai na koli me qai sabaya yani ena qai cavuti vua na ivosavosa qo: Luku ikolo na dadatuvu.

(Ivs: Datuvu, Vkmcl: ivol vs)